

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 142/2025-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa **Mgr. Róberta Baumanna**, advokáta, Hlučínska 1/11, Bratislava, zastúpeného Mgr. Jurajom Hudákom, advokátom, Staré Grunty 18, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. B5-2Nt/13/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 18. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), svojho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B5-2Nt/13/2023. Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov. Zároveň žiada priznať finančné zadosťučinenie v sume 100 eur a náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že mestský súd viedol pod sp. zn. B5-2Nt/13/2023 trestné konanie proti odsúdenému [REDACTED], kde bol sťažovateľ ustanovený ako obhajca. Trestná vec bola právoplatne skončená 8. augusta 2023. Sťažovateľ doručil mestskému súdu 13. novembra 2024 v zmysle § 553 ods. 2 Trestného poriadku návrh na priznanie odmeny a náhrady hotových výdavkov obhajcu. Vzhľadom na nedodržanie lehoty vyplývajúcej z § 553 ods. 3 Trestného poriadku doručil sťažovateľ mestskému súdu urgenciu 14. januára 2025. Podľa tvrdení sťažovateľa mestský súd do dňa podania ústavnej sťažnosti o návrhu na priznanie trov obhajoby

nerozhodol. Zo zistení ústavného súdu však vyplýva, že mestský súd rozhodol o trovách povinnej obhajoby uznesením zo 17. februára 2025. Uznesenie dosiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

3. Podstata sťažnostnej argumentácie spočíva v tvrdenom porušení označených práv zbytočnými priet'ahmi mestského súdu pri rozhodovaní o trovách povinnej obhajoby, ktoré sťažovateľovi prislúchajú ako ustanovenému obhajcovi. Sťažovateľ poukázal na 30-dňovú lehotu vyplývajúcu z § 553 ods. 3 Trestného poriadku, ktorá nebola mestským súdom dodržaná. Rozhodnutie o trovách obhajoby pritom tvorí súčasť bežnej agendy všeobecných súdov a sťažovateľ svojím správaním neprispel k tvorbe zbytočných priet'ahov. Sťažovateľ je toho názoru, že v dôsledku zbytočných priet'ahov mestského súdu dochádza aj k zásahu do jeho majetkových práv, keďže nemôže disponovať finančnými prostriedkami, na ktoré má nárok.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru zbytočnými priet'ahmi mestského súdu pri rozhodovaní o trovách povinnej obhajoby, na ktoré má ako ustanovený obhajca nárok.

II.1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru:

5. Pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza ústavný súd zo svojej ustálenej rozhodovacej činnosti, podľa ktorej účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. I. ÚS 41/02).

6. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že mestský súd rozhodol o trovách povinnej obhajoby uznesením zo 17. februára 2025, teda mesiac pred doručením ústavnej sťažnosti. Je nepochybné, že mestský súd pri rozhodovaní o návrhu sťažovateľa na priznanie trov obhajoby nepostupoval dôsledne v súlade s § 553 ods. 3 Trestného poriadku, keď nerozhodol v lehote 30 dní od podania návrhu, ale až po dvoch mesiacoch. Ústavný súd posudzoval, či je uvedené obdobie rozhodovania súdu o odmene (a náhradách) advokátovi za poskytnutie právnych služieb ústavne akceptovateľné.

7. Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 46/01). S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého súdu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 63/00).

8. Ústavná sťažnosť bola podaná (18. marca 2025) po rozhodnutí mestského súdu o odmene advokáta (17. februára 2025). Napriek tomu, že o návrhu sťažovateľa nebolo rozhodnuté v lehote podľa § 553 ods. 3 Trestného poriadku, stav existujúceho rozhodnutia (aj keď neprávoplatného) nevyhnutne výrazne znižuje stav právnej neistoty sťažovateľa.

9. Zároveň je potrebné uviesť, že sťažovateľ síce zaslal mestskému súdu urgenciu, nevyužil však (netvrdil, že by využil, pozn.) všetky dostupné právne prostriedky nápravy, osobitne sťažnosť podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ústavný súd síce podanie sťažnosti predsedovi súdu na prietahy nepovažuje za podmienku podania ústavnej sťažnosti, nemôže teda zakladať dôvod odmietnutia ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, na druhej strane využitie tohto právneho prostriedku môže nepochybne v určitých situáciách viesť k náprave namietaného stavu (m. m. IV. ÚS 143/2022). Podľa názoru ústavného súdu bolo využitie uvedeného právneho prostriedku nápravy v okolnostiach prerokúvanej veci spôsobilé viesť k odstráneniu nedostatku v postupe mestského súdu, keďže, ako je zrejmé, medzičasom už bolo vo veci rozhodnuté.

10. Ústavný súd považuje vo všeobecnosti za neakceptovateľný stav nerozhodnutia o trovách obhajoby nad rámec lehôt ustanovených Trestným poriadkom (§ 553 ods. 3). V podobných veciach (I. ÚS 279/2019, IV. ÚS 129/2019, IV. ÚS 274/2021) považoval za relevantné, že v týchto prípadoch ide o odmenu sťažovateľa za vykonanú službu. Prostredníctvom činnosti sťažovateľa štát realizuje právo na právnu pomoc, resp. právo na obhajobu – a to aj v prípadoch povinnej obhajoby [§ 37 Trestného poriadku (m. m. IV. ÚS 224/2022)]. Tento stav však nedosahuje vo veci sťažovateľa takú intenzitu, ktorá by viedla k záveru o porušení označených práv podľa ústavy a dohovoru (aj vzhľadom na samotné rozhodnutie mestského súdu).

11. Po predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti, vychádzajúc z citovanej judikatúry, aktuálneho stavu napadnutého konania a argumentácie sťažovateľa prezentovanej v ústavnej sťažnosti, ústavný súd dospel k záveru, že napadnutý postup mestského súdu nie je poznačený prietahmi v ústavne relevantnej intenzite, ktorá by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie umožňovala ústavnému súdu dospieť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, resp. prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa v uvedenej časti preto pri predbežnom prerokovaní odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

II.2. K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu:

12. Sťažovateľ porušenie práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 13 ods. 4 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu odvíja od porušenia práv podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva zaručeného podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu sťažovateľom označených článkov

ústavy, a preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2025

Ladislav Duditš
predseda senátu